

Vår saksbehandler
Siv Anita Lundø, tlf 32808593

Vår dato
08.11.2006

Deres dato
19.09.2006

Vår referanse
06/00176-12
714.

Deres referanse

Siv.ark. MNAL Jon Haug

Postboks 27 Bygdøy
0211 OSLO

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb. Ligu	1 0 NOV. 2006	Kopi
Ark.: 0620-97		
Saksnr. 06/14733	Dok.nr.: 1	

ARKIV

Gravarhovda - gnr 97 bnr 1 - Dagaliåsen - Hol kommune - Varsel om reguleringsplan - Rapport fra kulturminneregistrering og uttalelse fra kulturvern

Kulturminneregistreringen er nå utført og det ble funnet 2 fangstgroper som er del av et fangstanlegg (ID101189), i tillegg er det målt inn et fangsanlegg (ID101198) bestående av 5 fangstgroper nord for det planlagte byggeområdet. Se vedlagte rapport med kartavmerkinger.

Et fangstanlegg har som oftest hatt ledegjerder mellom fangstgropene og vi ser derfor hele anlegget som et samlet kulturminne som ikke må deles opp med veier eller hyttebygging. Fangstanlegget er automatisk fredet jfr. Kulturminneloven § 4 b. Med til fredningen hører en sikringssone på minst 5 meter utenfor kulturminnens synlig ytterkant. Fylkeskommunen har anledning til å utvide denne sikringssonen jfr. §6 i samme lov. Dette vil vi komme tilbake til seinere når vi får tilbakemelding på vår uttalelse.

I forbindelse med varsel om reguleringsplan i brev av den 30.10.2006 er det planlagte byggeområdet utvidet mot nord. Dette medfører at fangstgropssystemet bestående av 5 fangstgroper (ID101198) ligger innenfor plangrensen. Det utvidete området mot nord er imidlertid ikke registrert.

Det er naturlig å tolke de to registrerte fangsanleggene (ID101189 og ID101198) til å ha vært i bruk samtidig og at de derfor må anses som et samlet kulturminne. Fangstanleggene er imidlertid skilt av en vei. Det er derfor vanskelig å regulere dem til å bli et samlet spesialområde med formål bevaring. Vi anbefaler derfor at fangstgropssystemene (ID101189 og ID101198) blir lagt inn på plankartet og at kulturminnene blir lagt inn som to spesialområde med formål bevaring jfr. PBL 25.6. Det er imidlertid viktig av fangsanleggene ikke bygges inne, noe som medfører at grensen for spesialområdene bør trekkes lengst mulig ned til veien som skiller dem. Det er viktig at objektene markeres med skravur og betegnelsen "spesialområde bevaring". Objektene skal også nummereres med korrekt ID- nummer i henhold til registreringsrapport/registreringsskjema.

Alle registreringene er innmålt med GPS og lagt inn i UTM sone 33, koordinatene fremkommer i registreringsskjemaene lagt ved rapporten. Vi ønsker også å få vist på kart hvor stort areal utbygger legger ut som spesialområde. Det er en fordel å få avklart størrelse på spesialområdet før planen blir lagt ut til offentlig høring slik en kan forhindre forsinkelse i saksgangen.

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregistre
NO 964 951 373

Vår dato
08.11.2006

Vår referanse
06/00176-12

Det bør utformes reguleringsbestemmelse til spesialområdene, og vi foreslår følgende tekst:

”Spesialområdene inneholder to fangstanlegg (ID101189 og ID101198) bestående av til sammen 7 fangstgroper, som alle er automatisk fredete kulturminner. Reguleringsplankartet viser områdets avgrensning, og innenfor avgrensningen skal det ikke gjøres noen form for fysiske inngrep eller andre tiltak som kan skade, tildekke eller skjemme kulturminnene, jmf. kulturminneloven §3. Eventuelle planlagte tiltak av enhver art i bevaringsområdet må forelegges utviklingsavdelingen i Buskerud fylkeskommune”.

Det bør også framgå av kommunens vedtak at dersom det under anleggsarbeidet skulle framkomme automatisk fredete kulturminner, må arbeidet straks stanses og utviklingsavdelingen i fylkeskommunen varsles, jmf. kulturminneloven § 8, 2. ledd.

Når det gjelder det utvidete området mot nord, må vi foreta registreringer før vi kan uttale oss til planen. Vi viser til Lov om kulturminner §§ 8 og 9 om undersøkelsesplikten ved planlegging av offentlige og større private tiltak. Det er en fordel at registrering av automatisk fredete kulturminner foretaes på varselstadiet for å unngå konflikter senere i planprosessen. Slike registreringer må foretaes på bar og frostfri mark. Utgifter til slik granskning må dekkes av tiltakshaver jfr. lovens § 10.

Tidsbruken for den arkeologiske registreringen inkludert reise, for- og etterarbeid er beregnet til 22,5 timer. Arbeidet utføres etter en fastsatt sats på kr./t 600,00, som gir en økonomisk ramme etter anslått timeforbruk på kr 13500. I timeprisen er inkludert lønn for reisetid, for- og etterarbeid og administrasjonsutgifter. Den inkluderer også reise- og oppholdsutgifter etter statens satser. Denne type arbeid er fritatt for merverdiavgift.

Dersom uforutsette forhold medfører forlenget registrering og dermed økte utgifter for tiltakshaver, vil vi varsle om dette.

Det kan i forbindelse med registreringen bli aktuelt å datere eventuelle funn av organisk materiale (som regel kull). Dette er særlig aktuelt i de tilfeller man er i tvil om alderen. Det budsjetteres derfor med inntil 1 C14-analyser à kr. 3 100,- i tillegg til budsjettet for arbeidet. Vi må ta forbehold om eventuell prisendring for C14-analysene.

Samlet økonomisk ramme for det arkeologiske arbeidet utgjør dermed:

Kulturminneregistrering	13500,-
Datering (1 x 3100,-)	3100,-
Sum	16600,-

Utviklingsavdelingen ber om tilbakemelding og skriftlig aksept på vårt budsjett dersom befaringsbesøk ønskes på varselstadiet. Dersom man velger å utsette registreringen til planen er ute til offentlig ettersyn, kan dette forsinke saksgangen fram mot endelig kommunalt vedtak. Vi ønsker videre å opplyse tiltakshaver om at registreringene trolig først kan utføres i løpet av våren 2007.

Vi ber om navn og adresse på mottaker for faktura.

I forbindelse med registreringen og etterarbeid ble det totalt brukt 25 timer. **Faktura på kr 15000,-** (25 timer à kr 600,-) vil bli sendt fra regnskapsseksjonen snarest.

Saksbehandler, kulturvern: Siv Anita Lundø, tlf. dir: 32808593.

Vår dato
08.11.2006

Vår referanse
06/00176-12

Planfaglige merknader kommer i eget brev.

Med hilsen

Inger Liv Gøytillund e f
kulturvernleder

Siv Anita Lundø
Siv Anita Lundø
arkeolog

Vedlegg:

1 Rapport fra kulturminneregistrering

Kopi til:

Buskerud Kommunerevisjon IKS

Hol kommune

Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

Postboks 4197, 3005 DRAMMEN

3576 HOL

Postboks 6762 St.Olavspl., 0130 OSLO

Lisbeth Kaas Ambrosen Utviklingsavdelingen

Vedlegg 1 / Tilhører
Sak: 06/14733-1

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
RAPPORT FRA KULTURHISTORISK
REGISTRERING/BEFARING

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK BEFARING/REGISTRERING

Kommune:	Hol		
Gardsnavn:			
Gardsnummer:	97		
Bruksnummer:	1		
Kartreferanse	BO 057-5-3		
	1515 I		
Tiltakshaver:	Siv.ark. MNAL Jon Haug		
Adresse:	Huk Aveny 37 B, Pb 27 Bygdøy		
	0211 Oslo		
Navn på sak:	Gravarhovda		
Saksnummer:	06/00176		
Prosjektnummer:			
Registrering utført:	12.,13. og 16.10.06	Ved:	Bernt-Egil Tafjord
Rapport utført:	25.10.06	Ved	Bernt-Egil Tafjord
Autom. fredete kulturminner i området:			Registreringsnummer ID 101198,101189
Nyere tids kulturminner i området:			
2 Fangstanlegg			
Nei			
Fotodokumentasjon: Ja			
Faglige konklusjoner:			
☐ Planen er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner.			
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
☒	Planen er i konflikt	☐	Planen er i konflikt
☐	Ingen synlige, potensiale under bakken	☐	Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves
☐	Ikke vurdert	☐	Ikke vurdert
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringer		Merknader	
☐	Videre reg. ikke nødvendig	☐	Ingen merknad
☐	Videre reg. nødvendig	☐	Tilråd spesialområde
☐	Reg. fullført	☐	Tilråd dispensasjon
☐		☐	Foreløpig uavklart
Merknader:	Fangsanlegget er anbefalt å bli regulert til spesialområde med formål bevaring.		

Foto: Utsikt fra planområdet.

Bakgrunn for planen:

Formålet med planen er å legge til rette for nye hyttetomter i området. Hensikten med undersøkelsen å påvise og avklare forholdet til automatisk fredede kulturminner.

Sammendrag

Det ble funnet to fangstgroper, ”tvilling-groper”, som trolig har sammenheng med et fangstanlegg like nord for planområdet. Disse to har ID 101189- 1 og -2.

Området

Planområdet ligger mellom Snøhovda og Gråvarhovda ved RV 40 fra Dagali mot Geilo. Det ligger 2 fangstgroper 900m nordnordøst for planområdet, ID 77189. I tillegg ligger et fangstanlegg som var påvist, men ikke registrert, like nord for plangrensen. Dette har nå fått ID nummer 101198 -1 til -5.

Deltagere og tidsrom

Undersøkelsen ble gjennomført av Bernt-Egil Taffjord. Det ble brukt 2 timer til forarbeid, 19 timer i felt inkludert kjøring og 4 timer til etterarbeid, til sammen 25 timer. I tillegg ble det brukt 1,5 timer på registrering av fangstgroper utenfor planområdet, men dette belastes ikke tiltakshaver.

Beskrivelse

Terrenget

Store deler av området har gress som bunnvegetasjonen, med brisk og lav bjørk. Unntaket er myrdraget i øst og området på høyde med fangstanlegget, hvor det er lyng og lav i bunn. Den øvre delen har berg i dagen mens det mot sør er mer morenerygger som står for høydene. Trolig er dette et beiteområde, det ble ikke funnet spor etter rydding i form av brannlag eller rydningsrøyser.

Automatisk fredete kulturminner

Det ble funnet to fangstgroper i planområdet ID 101189-1 og -2. Det er grunn til å tro at disse er en del av at sammenhengende fangstanlegg som en forlengelse av ID 101198-1 til -5. Foruten å ligge forholdsvis nært på samme høyde er det også andre trekk som indikerer samtidighet. Gropene innenfor planområdet er ”tvilling-groper”, dvs. at de deler en voll som etter alt å dømme er konstruert samtidig. Det samme prinsippet er brukt på ID 101198- 3 og -4, som ligger utenfor planområdet.

Foto: ID 101189 nærmest, ID 101198 begynner ved veikrysset og strekker seg mot midten av bildet.

Konklusjon

Det ble funnet to automatisk fredede kulturminner i planområdet, ID 101189. Disse har en sikringssone på 5 meter fra synlig ytterkant. Siden de deler en voll vil det i praksis si 15,5 meter målt fra midten av vollen som gropene deler.

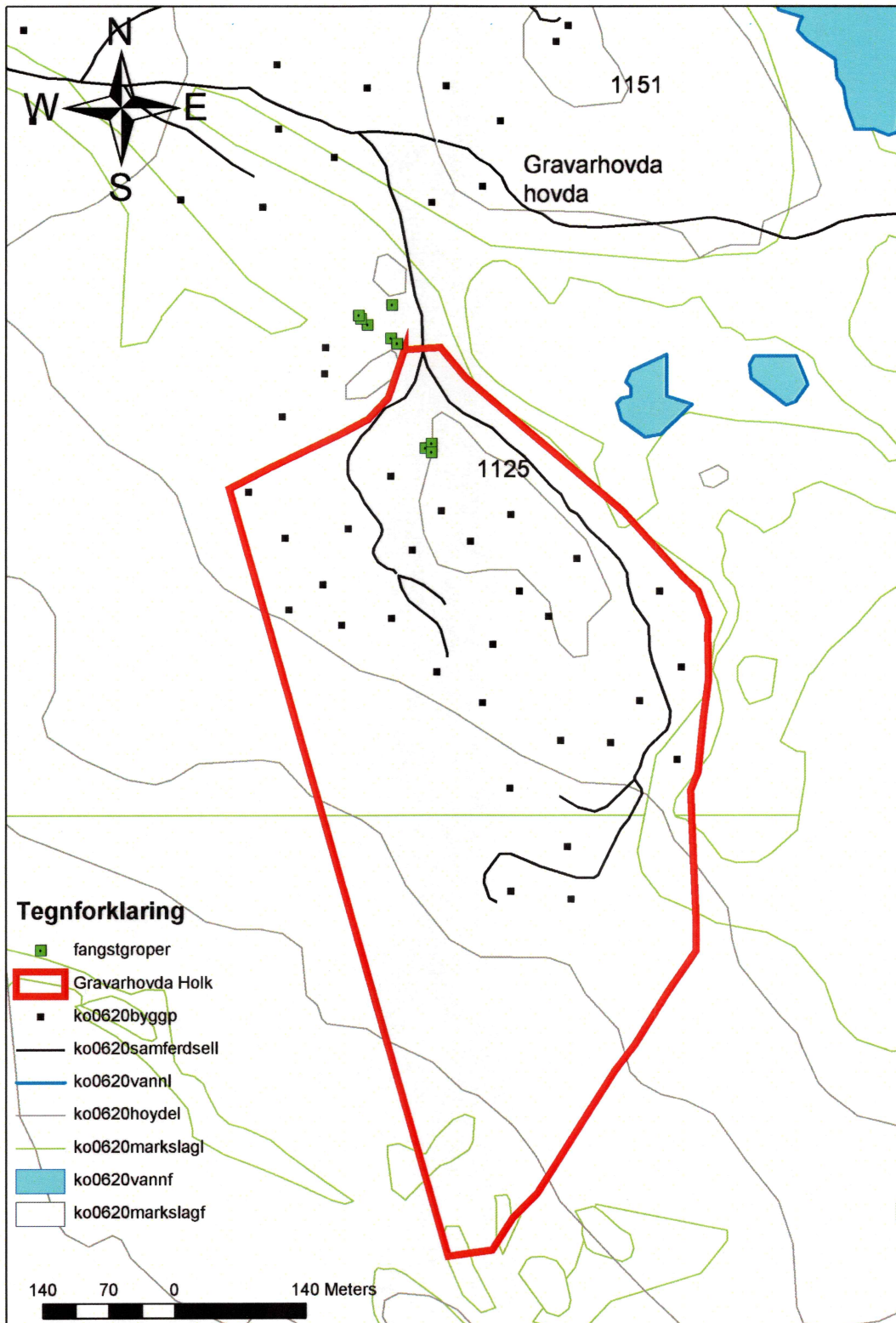
DRAMMEN 26.10.06

Bente Tafjord

Feltleder / Saksbehandler

Vedlegg:

- Kart
- Utskrift fra Askeladden

Lokalitet - 101189 - Arkeologisk lokalitet - Fangstlokalitet -**Klassifisering****Kategori:** Arkeologisk lokalitet **Art:** Fangstlokalitet**Stedfesting****Fylke:** Buskerud**Kommune:** Hol**Eiendomsopplysninger****Kommune:** Hol**Gnr:** 97**Festenr:** 0**Bnr:** 0**Seksjonsnr:** 0**Bruksnavn:** Grevarhovda**Geometri****Koordinatsystem:** (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)**Nord:** 6717281.1**Øst:** 138270.1**Metadata på digital stedfesting:****Målemetode:** 92 GPS Kodemåling, enkeltmålinger**Nøyaktighet (cm):** 500**Oppretting og ansvar****Registrert****Dato:** 25.10.2006**Ansvarlig etat:** Buskerud fylkeskommune**Utført av:** Bernt Egil Tafjord**Instans:****Registreringstype:** Reguleringsplan**Utfyllende opplysninger****Tilhørende enkeltminner**

✚ 1 Fangstgrop AUT

✚ 2 Fangstgrop AUT

Vernestatus for lokalitet**Vernetypen:** Automatisk fredet**Vernedato:** 25.10.2006**Lovgrunnlag:** Kulturminneloven av 1978**Tinglystdato:****Paragraf:** 4**Vedtaket:****Sikringszone****Beskrivelse:****Sikringszone på:** 5 meter**Vernetypen:** Automatisk fredet**Vernedato:** 25.10.2006**Lovgrunnlag:** KML**Paragraf:** 6

Enkeltminne - 101189-1 - Arkeologisk enkeltminne - Fangstgrop -**Klassifisering**

Kategori: Arkeologisk enkeltminne **Art:** Fangstgrop
Opprinnelig funksjon: Jakt/fangst
Hovedgruppe: Primærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Hol

Geometri

Koordinatsystem: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6717276.1 **Øst:** 138276.3

Metadata på digital stedfesting:

Målemetode: 92 GPS Kodemåling, enkeltmålinger
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Jernalder - middelalder **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Utfyllende opplysninger**Beskrivelse:**

Ytre mål: 4,2x4,5m Indre mål: 2,2x2,4m Høyde voll: 20cm Orientering: N-S ; Dybde 1m. Tydelig murt med skrått fall ned mot sparkekasse. Del av tvilling-grop.

Tilstand registrert den

Tilstand: Intakt **Registrert dato:**
Årsak: **Registrert av:**
Arealbruk: Hytteområde **Utførende instans:**
Oppdragsgiver:

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet **Vernedato:** 25.10.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978 **Tinglystdato:**
Paragraf: 4
Vedtak:

Enkeltminne - 101189-2 - Arkeologisk enkeltminne - Fangstgrop -**Klassifisering**

Kategori: Arkeologisk enkeltminne **Art:** Fangstgrop
Opprinnelig funksjon: Jakt/fangst
Hovedgruppe: Primærnæringer
Status:

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Hol

Geometri

Koordinatsystem: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6717285.8 **Øst:** 138277.2

Metadata på digital stedfesting:

Målemetode: 92 GPS Kodemåling, enkeltmålinger
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Jernalder - middelalder **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Utfyllende opplysninger**Beskrivelse:**

Ytre mål: 4,5x6m Indre mål: 2,4x2,6m Høyde voll: 20cm Orientering: N-S ; Lav, bred voll. Ligger i kanten av bergrygg. Tvilling-grop.

Tilstand registrert den

Tilstand: Intakt **Registrert dato:**
Årsak: **Registrert av:**
Arealbruk: Hytteområde **Utførende instans:**
Oppdragsgiver:

Vernestatus for enkeltminne

Vernetype: Automatisk fredet **Vernedato:** 25.10.2006
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978 **Tinglystdato:**
Paragraf: 4
Vedtak:

Lokalitet - 101198 - Arkeologisk lokalitet -**Klassifisering**

Kategori: Arkeologisk lokalitet **Art:** Fangstlokalitet

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Hol

Eiendomsopplysninger

Kommune: Hol
Gnr: 97 **Festenr:** 0
Bnr: 1 **Seksjonsnr:** 0
Bruksnavn: Gravarhovda

Geometri**Oppretting og ansvar****Registrert**

Dato: 25.10.2006 **Ansvarlig etat:** Buskerud fylkeskommune
Utført av: Bernt Egil Tafjord **Instans:**
Registreringstype: Reguleringsplan

Utfyllende opplysninger**Tilhører**

R 101198
 TR 1
 TR 2
 TR 3
 TR 4
 LR 5

Sammer

- Synlig ove

Registreri**Vernestat****Lovgrunni****Paragraf:**

Enkeltminne - 101198-1 - Arkeologisk enkeltminne - Fangstgrav -**Klassifisering**

Kategori: Arkeologisk enkeltminne **Art:** Fangstgrav
Opprinnelig funksjon: Jakt/fangst
Hovedgruppe: Primærnæringer
Status:

Tilhøre

R 10119
 T R
 T R
 T R
 T R
 L R

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Hol

Samme**Geometri**

Koordinatsystem: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6717394.9 **Øst:** 138250.8

**Vernesta
Lovgrunn****Paragraf:****Metadata på digital stedfesting:**

Målemetode: 92 GPS Kodemåling, enkeltmålinger
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Jernalder - middelalder **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Utfyllende opplysninger**Beskrivelse:**

Indre mål : 0,8x2m. Dybde 80cm. Murt uten voll.. Ligger i kanten av en eldre vei.

Enkeltminne - 101198-2 - Arkeologisk enkeltminne - Fangstgrav -**Klassifisering**

Kategori: Arkeologisk enkeltminne **Art:** Fangstgrav
Opprinnelig funksjon: Jakt/fangst
Hovedgruppe: Primærnæringer
Status:

Tilhøre

R 10119
| R
| R
| R
| R
L R

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Hol

Samme**Geometri**

Koordinatsystem: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6717419 **Øst:** 138220.4

**Vernesta
Lovgrunn****Paragraf:****Metadata på digital stedfesting:**

Målemetode: 92 GPS Kodemåling, enkeltmålinger
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Jernalder - middelalder **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Utfyllende opplysninger**Beskrivelse:**

Ytre mål: 5,1 m. Indre mål: 2,8m. Dybde 90cm. Kvadratisk. Markert voll.

Enkeltminne - 101198-3 - Arkeologisk enkeltminne - Fangstgrav -**Klassifisering**

Kategori: Arkeologisk enkeltminne **Art:** Fangstgrav
Opprinnelig funksjon: Jakt/fangst
Hovedgruppe: Primærnæringer
Status:

Tilhøre

R 10119
| R
| R
| R
| R
| R

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Hol

Samme**Geometri**

Koordinatsystem: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6717425.3 **Øst:** 138214.5

**Vernesta
Lovgrunn****Paragraf:****Metadata på digital stedfesting:**

Målemetode: 92 GPS Kodemåling, enkeltmålinger
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Jernalder - middelalder **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Utfyllende opplysninger

Beskrivelse:
Ytre mål :3,7m. Indre mål: 2m. Dybde 50. Del av tvilling-grop.

Enkeltminne - 101198-4 - Arkeologisk enkeltminne - Fangstgrav -**Klassifisering**

Kategori: Arkeologisk enkeltminne **Art:** Fangstgrav
Opprinnelig funksjon: Jakt/fangst
Hovedgruppe: Primaernæringer
Status:

Tilhøre

R 10119
 T R
 T R
 T R
 T R
 L R

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Hol

Samme**Geometri**

Koordinatsystem: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6717429 **Øst:** 138212.5

**Vernesta
Lovgrunn****Paragraf:****Metadata på digital stedfesting:**

Målemetode: 92 GPS Kodemåling, enkeltmålinger
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Jernalder - middelalder **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Utfyllende opplysninger

Beskrivelse:
 ytre mål: 4,9m. Indre mål : 1,2x2m. Dybde 90cm. Del av tvilling-grop.

Enkeltminne - 101198-5 - Arkeologisk enkeltminne - Fangstgrav -**Klassifisering**

Kategori: Arkeologisk enkeltminne **Art:** Fangstgrav
Opprinnelig funksjon: Jakt/fangst
Hovedgruppe: Primærnæringer
Status:

Tilhøre

R 10119
 T R
 T R
 T R
 T R
 L R

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Hol

Samme**Geometri**

Koordinatsystem: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6717437.2 **Øst:** 138248.8

**Vernesta
Lovgrunn****Paragraf:****Metadata på digital stedfesting:**

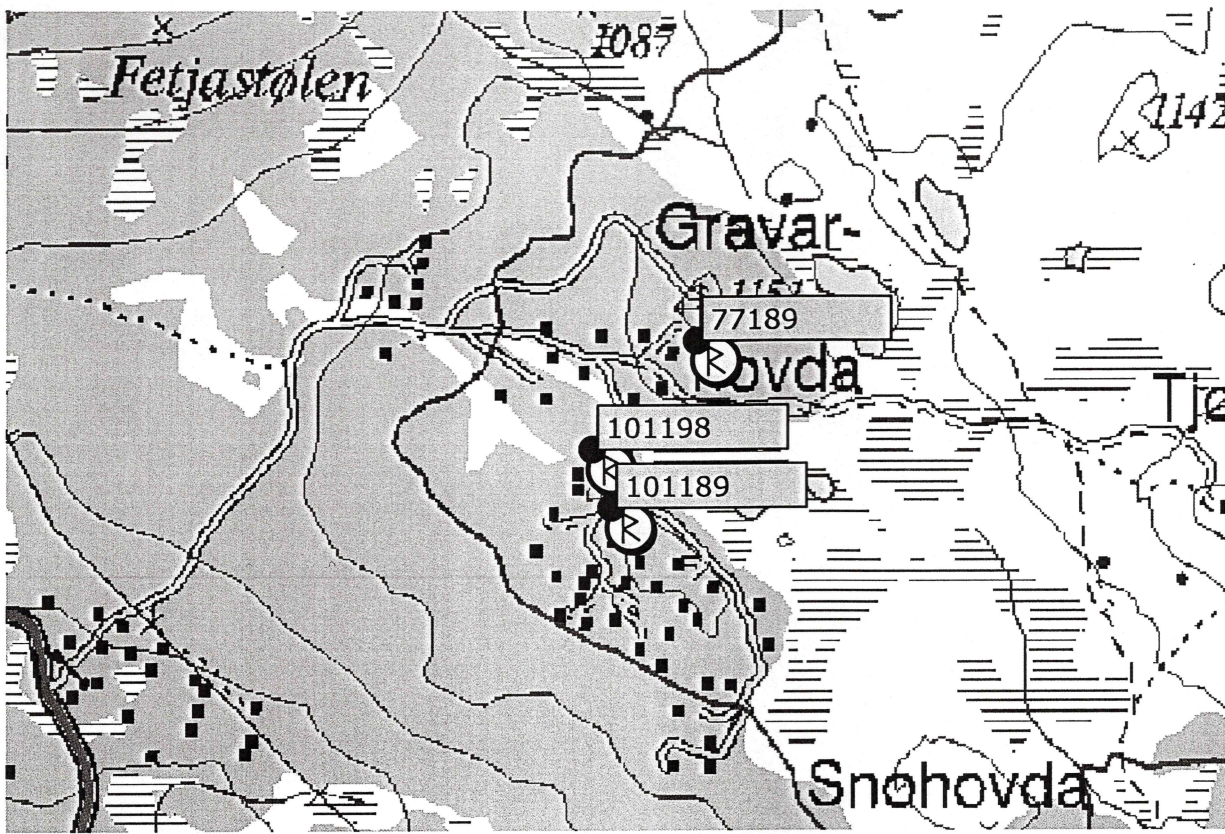
Målemetode: 92 GPS Kodemåling, enkeltmålinger
Nøyaktighet (cm): 500

Datering

Datering: Jernalder - middelalder **Metode:** Typologisk
Eksakt datering: **Kvalitet:** Sannsynlig

Utfyllende opplysninger

Beskrivelse:
 ytre mål: 4m, indre 2,5m. Dybde 70cm. Markert voll.

Kategori

- Ⓜ Arkeologisk minne
- ⬆ Bygning
- ⚭ Kirkested
- ⚙ Teknisk/industriell
- ≡ Uspesifisert

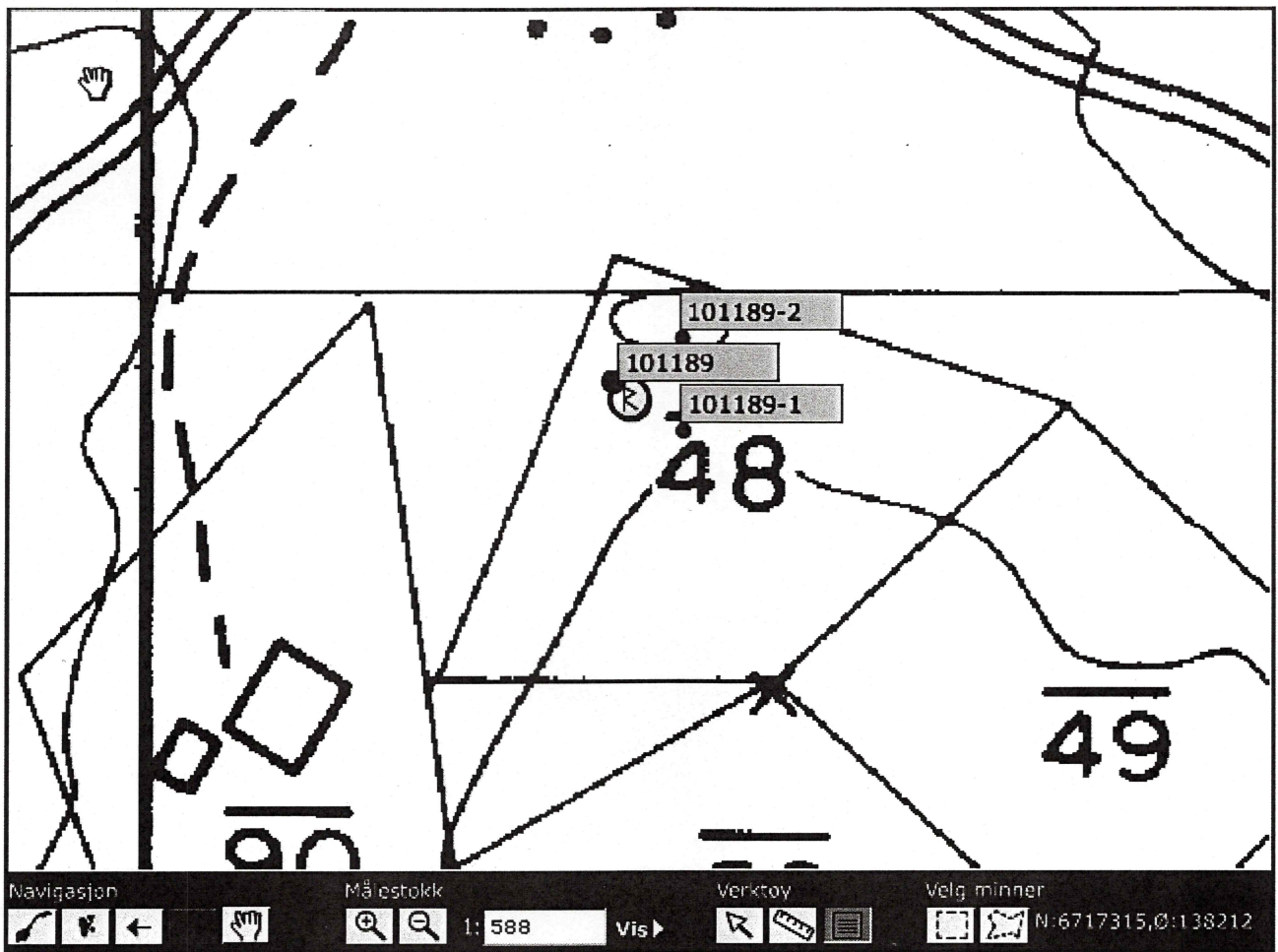
Vernestatus

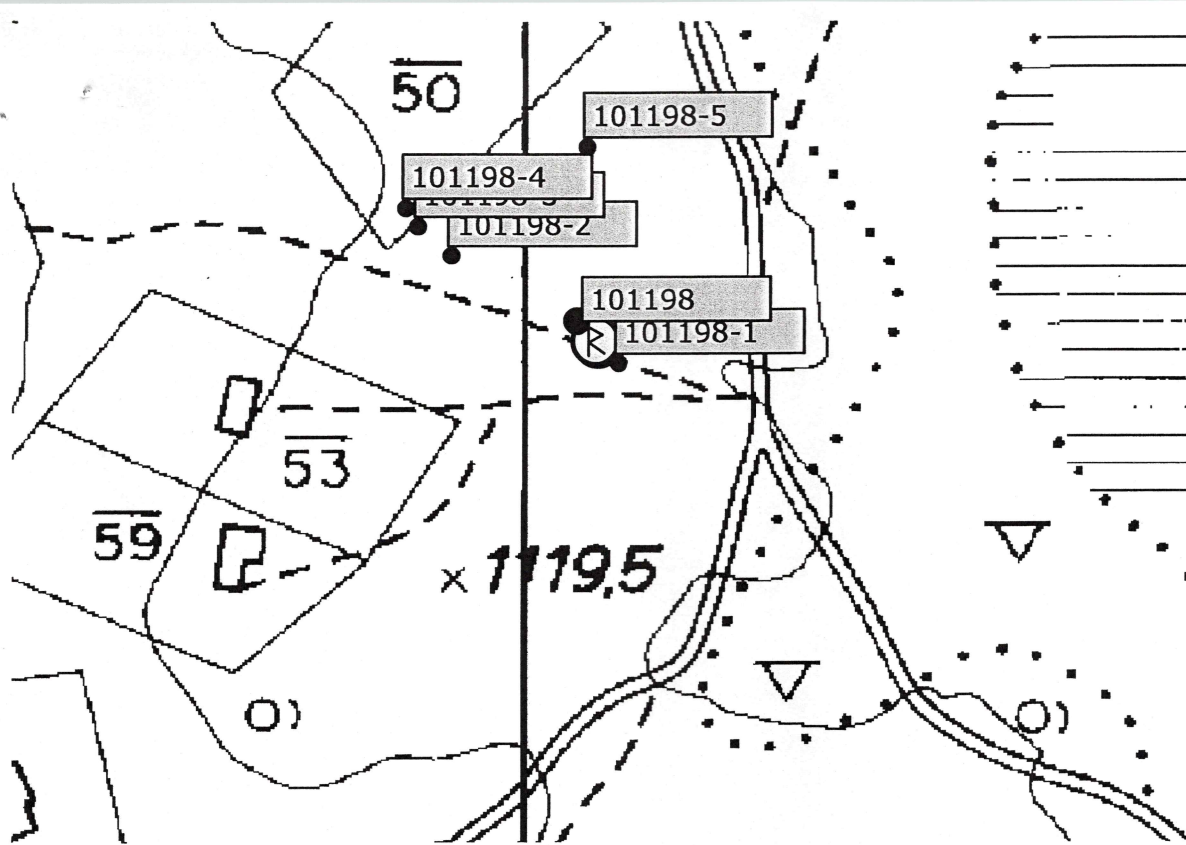
- Automatisk fredet
- Vedtaksfredet
- Andre
- Uavklart
- Ingen vernestatus

243 m

Copyright: Riksantikvaren. Kartbakgrunn: Statens Kartverk/Ugland IT Group AS

- Kategori**
- ⌘ Arkeologisk minne
 - ⬆ Bygning
 - ⚭ Kirkested
 - ⚙ Teknisk/industriell
 - ≡ Uspesifisert

- Vernestatus**
- Automatisk fredet
 - Vedtaksfredet
 - Andre
 - Uavklart
 - Ingen vernestatus

24 m

Copyright: Riksantikvaren. Kartbakgrunn: Statens Kartverk/Ugland IT Group AS

URDALEN

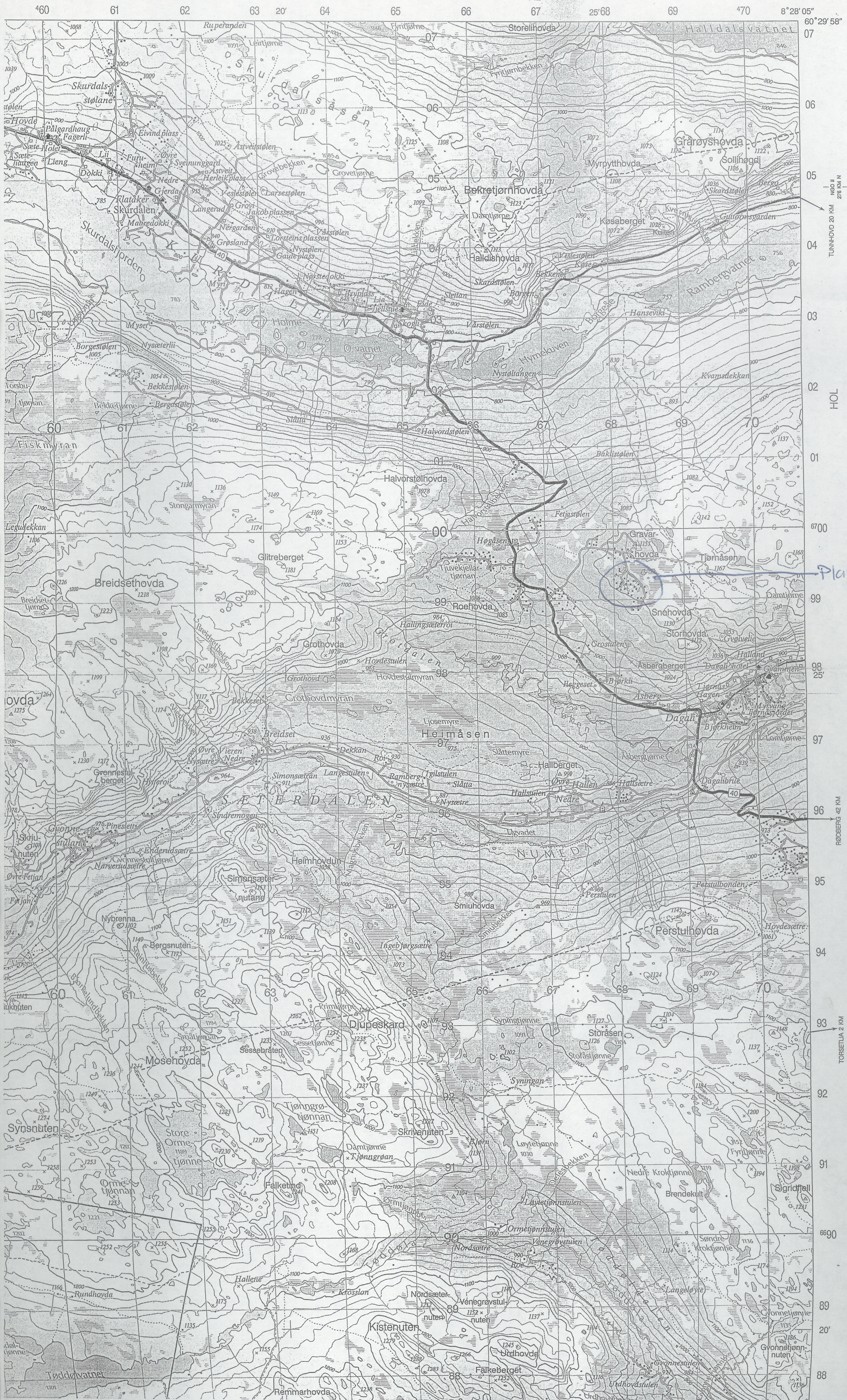
1515 I

Serie M711
Blad 1515 I
Utgave 4-NOR

JSKERUD FYLKE

ÅL

NGO II
2 KM A

TUNNHOVD 20 KM

HOL

Planoverd

RØDBERG 42 KM

TORSETLIA 2 KM

6690

89

20'

88